

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti

Versio 3.2 Muutettu viimeksi 06.10.2010

Päiväys 22.11.2010

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTUSTIEDOT

Kauppanimi : Typpihappo

Tuotenumero : 59661

Tuotemerkki : Sigma-Aldrich

Valmistaja : IS-VET Oy
Kilpivirrantie 7
FI-74120 IISALMI

Puhelin : +358 17 832 31

Telefax : +358 17 832 3570

Hätänumero : Myrkytystietokeskus 358 9 4711

Sähköpostiosoite : myynti@isvet.fi

2. VAARAN YKSILÖINTI

Aineen tai seoksen luokitus

Säädöksen (EC) No1272/2008 mukaisesti

Hapettavat nesteet (Luokka 3)

Ihosaivostus (Luokka 1A)

Direktiivin 67/548/ETY ja siihen tehtyjen korjausten mukaan.

Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa. Syövyttävää.

Etiketin ainesosat

Varoitusmerkki

Huomiosanalla

Vaara

Vaaraohje (et)

H272

Voi edistää tulipaloa; hapettava.

H314

Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

Ennaltaehkäiseväohje (et)

P220

Pidä/Varastoi erillään vaatekuksesta/syttyvistä materiaaleista.

P280

Käytä suojakäsineitä/ suojavaatetusta/ silmiensuojainta/ kasvonsuojainta.

P305 + P351 + P338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P310

Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

Vaaramerkintä

O

Hapettava

C

Syövyttävä

R-lausekkeet

R 8

Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.

R35

Voimakkaasti syövyttävää.

S-lausekkeet

S26

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai

S45

kasvonsuojainta.

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

Muut vaaratekijät - ei yhtään

3. KOOSTUMUS JA/TAI AINESOSIA KOSKEVAT TIEDOT

Kaava : HNO_3

CAS-Nro.	EY-Nro.	INDEX-Nro.	Luokitus	Pitoisuus
Nitric acid				
7697-37-2	231-714-2	007-004-00-1	Ox. Liq. 3; Skin Corr. 1A; H314, H272 O, C, R 8 - R35	>= 65 - < 70 %
Water				
7732-18-5	231-791-2	-	-	>= 30 - < 35 %

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

Erityiset ohjeet

Otettava yhteys lääkäriin. Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille.

Hengitettynä

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. Jos potilas ei hengitä, hänelle annetaan tekohengitystä. Otettava yhteys lääkäriin.

Iholle saatuna

Riisu saastuneet vaatteet ja kengät välittömästi. Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedellä. Otettava yhteys lääkäriin.

Silmäkosketus

Roiskeet huuhdeltava huolellisesti runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan sekä otettava yhteys lääkäriin.

Nieltynä

Ei saa oksennuttaa. Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Suu huuhdellaan vedellä. Otettava yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Soveltuva sammutusaine

Käytetään vesisumua, alkoholin kestävää vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia.

Erityiset palomiesten suojarusteet

Mikäli tarpeellista käytettävä paineilmalaitteita tulipalon sammutuksessa.

Lisätietoja

Vesisuihkua voidaan käyttää avaamattomien säiliöiden jäähdyttämiseen.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Henkilökohtaiset suojoimet

Käytettävä henkilökohtaista suojarustusta. Vältettävä höyryjen/huurun/kaasun hengittämistä. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Evakuoitava henkilökunta turvallisiin alueisiin.

Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön.

Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Vuoto pysäytään ja kerätään sähkömääräysten mukaisesti suojatulla imurilla tai kostealla lakaisulla ja siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13).

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vältettävä höyryn tai sumun hengittämistä.

Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty. Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähdeistä. Normaalit toimenpiteet tulipalon ehkäisemiseksi.

Turvalliset varasto-olosuhteet

Säilytettävä viileässä paikassa. Säiliö on pidettävä tiiviisti suljettuna kuivassa ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Altistuksen raja-arvot

Aineosat	CAS-Nro.	Arvo	Valvontaa koskevat muuttujat	Päivämäärä	Peruste
Nitric acid	7697-37-2	HTP-arvot 8h	0,5 ppm 1,3 mg/m ³	2005-02-11	HTP-arvot - Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet
		HTP-arvot 15 min	1 ppm 2,6 mg/m ³	2005-02-11	HTP-arvot - Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet
		STEL	1 ppm 2,6 mg/m ³	2006-02-09	Työperäisen altistumisen viiteraja-arvojen
Huomautuksia	Ohjeellinen				

Henkilökohtaiset suojaimet

Hengityksensuojaus

Kun riskiarviointi osoittaa, että ilmaa puhdistavat kaasunaamarit ovat asianmukaisia, käytä kokokasvokaasunaamaria monikäyttömallia (US) tai ABEK (EN 14387) hengityspatruunoita. Jos kaasunaamari on ainoa suoja, niin käytä kokokasvokaasunaamaria. Käytä kaasunaamareita ja valtion standardien kuten NIOSH (USA) ja CEN(EU) testaamia ja hyväksymiä välineitä.

Käsien suojaus

Käsittele käsineet kädessä. Käsineet on tarkistettava ennen käyttöä. Käytä oikeaa hanskan poistotekniikkaa (älä koske hanskan ulkopintaan) välttääksesi ihokosketusta tämän aineen kanssa. Hävitä kontaminoituneet käsineet käytön jälkeen voimassa olevien lakien ja hyvien laboratoriotapojen mukaisesti. Pese ja kuivaa kädet.

Valittujen suojakäsineiden tulee olla EU-direktiivin 89/686/ETY ja siitä johdetun standardin EN 374 mukaisia.

Silmiensuojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit. Kasvonsuojain (vähintään 20 cm). Käytä silmien suojaukseen testattuja ja hyväksytyjä valtion standardien kuten NIOSH (US) tai EN 166 (EU) mukaisia suojaimia.

Ihonsuojaus / Kehon suojaus

Kemikaaleilta suojaava kokovartalopuku, Suojavälineiden tyyppi on valittava tietyllä työpaikalla olevan vaarallisen aineen pitoisuuden ja määrän mukaan.

Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

Olomuoto

Muoto

neste

Väri väritön

Käyttöturvallisuustiedot

pH	< 1,0
Sulamispiste	tietoja ei ole käytettävissä
Kiehumispiste	122 °C ajan 1.013 hPa
Leimahduspiste	tietoja ei ole käytettävissä
Syttymislämpötila	tietoja ei ole käytettävissä
Räjähdyksäraja, alempi	tietoja ei ole käytettävissä
Räjähdyksäraja, ylempi	tietoja ei ole käytettävissä
Höyrynpaine	49 hPa ajan 50 °C
Tiheys	1,37 - 1,41 g/cm ³ ajan 20 °C
Vesiliukoisuus	tietoja ei ole käytettävissä

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositeltavissa varasto-olosuhteissa.

Vältettävät olosuhteet

tietoja ei ole käytettävissä

Vältettävät materiaalit

Alkalimetallit, Etikkahapponhydriidi, Orgaaniset materiaalit, Alkoholit, Asetonitrili, Akrylonitrili

Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuneet vaaralliset hajoamistuotteet. - typpioksidit (NO_x)

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Välitön myrkyllisyys

tietoja ei ole käytettävissä

Ihosoövyttävyyksihoärsytys

tietoja ei ole käytettävissä

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Silmät: tietoja ei ole käytettävissä

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

tietoja ei ole käytettävissä

Sukulolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

tietoja ei ole käytettävissä

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

IARC: Tämän tuotteen yksikään aineosa, jota on vähintään 0,1 %, ei ole todennäköinen, mahdollinen tai todistetusti syöpää aiheuttava aine IARC:n mukaan.

Lisääntymiselle vaarallinen

tietoja ei ole käytettävissä

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

tietoja ei ole käytettävissä

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

tietoja ei ole käytettävissä

Aspiraatiovaara

tietoja ei ole käytettävissä

Mahdolliset terveysvaikutukset

Hengitys	Saattaa olla haitallista hengitettynä. Tuote tuhoaaa voimakkaasti limakalvojen ja ylempien hengitysteiden kudoksia.
Nieleminen	Saattaa olla haitallista nieltynä. Syövyttävää.
Iho	Saattaa olla haitallista imeytyessään ihon läpi. Aiheuttaa syöpymiä iholle.
Silmät	Aiheuttaa syöpymiä silmiin.

Altistumisoireet

Aine tuhoaa voimakkaasti limakalvojen, ylähengitysteiden, silmien ja ihon kudoksia., Hengittäminen saattaa aiheuttaa seuraavia oireita:, keuhkoputken kouristus, tulehdus ja ödeema, kurkunpään kouristus, tulehdus ja ödeema, pneumoniitti, Myrkytysoireet ja -merkit ovat:, polttava tunne, Yskä, vinkuminen, kurkunpääntulehdus, Hengenahdistus, Päänsärky, Pahoinvointi, Oksentelu, Keuhkopöhö. Oireet voivat ilmetä viivästyneinä., Suuret annokset voivat aiheuttaa hemoglobiinin muuttumista methemoglobiiniksi aiheuttaen syanoosia, merkittävää verenpaineen laskua johtaen kollapsiin, koomaan ja mahdollisesti kuolemaan.

Muut tiedot

RTECS: tietoja ei ole käytettävissä

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Myrkyllisyys

tietoja ei ole käytettävissä

Pysyvyys ja hajoavuus

tietoja ei ole käytettävissä

Biokertyvyys

tietoja ei ole käytettävissä

Liikkuvuus maaperässä

tietoja ei ole käytettävissä

PBT- ja vPvB-aineiden arviointi

tietoja ei ole käytettävissä

Muut haitalliset vaikutukset

tietoja ei ole käytettävissä

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote

Poltetaan valvotusti laitteistolla, jossa on jälkipoltin ja kaasunpesujärjestelmä huomioiden erityisesti sytytystilanteessa aineen herkkä syttyvyys. Ylijäämät ja ei kierrätettävät liuottimet on tarjottava hyväksytylle jätteenkäsittelylaitokselle. Toimitetaan hävitettäväksi ongelmajätelaitokselle

Likaantunut pakkaus

Hävitettävä kuten käyttämätön tuote.

14. KULJETUSTIEDOT

ADR/RID

YK-numero: 2031 Luokka: 8 (5.1) Pakkausryhmä: II
Oikea laivauksessa käytettävä nimi: TYPPIHAPPO

IMDG

UN-Number: 2031 Class: 8 (5.1) Packing group: II EMS-No: F-A, S-Q
Proper shipping name: NITRIC ACID
Marine pollutant: No

IATA

UN-Number: 2031 Class: 8 (5.1) Packing group: II
Proper shipping name: Nitric acid

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tämä käyttöturvallisuustiedote täyttää Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 vaatimukset.

16. MUUT TIEDOT

H-koodin ja R-fraasin tekstit, jotka on mainittu kohdassa 3.

H272	Voi edistää tulipaloa; hapettava.
H314	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Ox. Liq.	Hapettavat nesteet
Skin Corr.	Ihopsyövyttävyys
C	Syövyttävä
O	Hapettava
R 8	Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.
R35	Voimakkaasti syövyttävää.

Lisätietoja

Copyright 2010 Sigma-Aldrich. Lisenssi myöntää rajoittamattoman kopioinnin vain sisäiseen käyttöön.

Ylläolevat tiedot ovat tämänhetkisen tietämyksen mukaan oikeita, mutta niitä ei ole tarkoitettu kaiken kattaviksi ja niitä tulee käyttää vain ohjeellisina. Sigma-Aldrich ei vastaa minkäänlaisista vahingoista, jotka mahdollisesti seuraavat yllämainitun tuotteen käsittelystä tai koskettelusta. Lisätiedot ja myyntiehdot löytyvät laskun tai lähetyslistan takasivulta.
